

Lezer, wie bent u?

— Renske Schulting

Deze vraag stelde de redactie u eind 2006 in een enquête, meegestuurd met dit Vakblad Natuur Bos Landschap. Drie jaar na de fusie tussen het Nederlands Bosbouw tijdschrift en het Vakblad Natuurbeheer wil de redactie graag weten wie onze 1720 betalende abonnees zijn en wat ze van het blad vinden, om het Vakblad nog beter op de wensen van de lezers af te stemmen.

Wie zijn de respondenten?

In totaal hebben 152 lezers gereageerd, waarschijnlijk de 9% actievende lezers uit ons abonneebestand. Opvallend is dat er relatief veel studenten reageerden (12%), terwijl slechts 2% abonnee is. Uit de enquête blijkt dat 79% van de respondenten een HBO- of academisch studeer- of werkniveau heeft, en 19% een LBO / MBO studeer- of werkniveau.

Ruim een kwart (28%) van de respondenten heeft in zijn/haar werkveld voornamelijk te maken met (multifunctioneel) bos, 23% is bezig in natuur en nog eens 11% op het gebied van landschap. Kleinere aantallen werken in agrarisch natuurbeheer (5%), wet- en regelgeving (5%) en water (3%). Van het overige kwart is het werkveld gevarieerd.

Qua functie zijn de reagerende lezers zeer gevarieerd. Eenvijfde is (beheerder bij een) particuliere eigenaar, 18% is adviseur, 14% beleidsmedewerker, 11% uitvoerend terreinmedewerker, 10% onderzoeker, 9% hoofd of medewerker bij een district of regio, 7% staf, regionale of landelijke medewerker, 3% handhaver, 2% commercieel medewerker en de overige 7% werkt niet (meer) in deze sector.

Waardering Vakblad

De respondenten waarderen het blad gemiddeld met rapportcijfer 7,7. Meer dan de helft van de respondenten (59%) zegt vrijwel het gehele Vakblad te lezen, 5% leest alles en 34% leest alleen de koppen of sommige artikelen.

Het meest worden gelezen: de middenpagina, artikelen over beheermethoden en 'Kort'. Daarna volgen artikelen over fauna, flora, wet- en regelgeving, beleid en onderzoekrubrieken en 'Redactioneel'.

Tips en aanbevelingen

Op de vraag of mensen nog verbeterpunten hebben, kwamen veel bruikbare reacties. Hier een kort overzicht van de onderwerpen die door meer dan vijf respondenten werden genoemd. Zo vinden 17 respondenten dat er aan de diepgang wel iets te verbeteren valt, met meer wetenschappelijke onderbouwing en meer resultaten van onderzoek, en minder opinie. Verder vinden elf mensen dat de redactie wel wat kritischer mag zijn. Elf anderen missen het echte bosbeheer en tien respondenten willen graag meer aandacht voor houtteelt. Zeven mensen lezen graag meer over de praktijk, en ook zeven over natuurbeheer. Zes mensen vinden dat het beeldmateriaal beter kan. Verder vinden sommigen het hoofdredactioneel en praktijkraadsel overbodig, terwijl er ook mensen juist complimenten voor geven. Enkele verdere tips en opmerkingen zijn om eens bij een project van enkele jaren geleden te kijken, om aandacht te geven aan vernieling door bosvorming, om ook minder goed nieuws te plaatsen, om meer aandacht aan water te besteden, en om samen te gaan met Boomblad en De Levende Natuur.

Reactie redactie

De resultaten van het onderzoek bevestigen de redactie in het idee dat het Vakblad een zeer divers lezerspubliek aanspreekt, niet alleen uit uitvoering en praktijk, maar ook uit beleid en onderzoek. Dat betekent dat we tegemoet zullen blijven komen aan diverse wensen op het gebied van onderwerpen en niveau. Daarmee blijven we een pluriform blad. We zullen daarbij proberen te zorgen dat verschillende typen artikel beter herkenbaar zijn als bijvoorbeeld een artikel over onderzoek, over beheer of over beleid.

Een uitgebreider resultaat van de enquête is te lezen op de website van het Vakblad www.vakbladnatuurboslandschap.nl.

ILG biedt

— Marjol Neeffes

Op 1 januari 2007 is de Wet Investeringsbudget Landelijk Gebied (WILG) in werking getreden. Daarmee zijn allerlei groene potjes voor de komende zeven jaar samengenomen in één Investeringsbudget Landelijk Gebied (ILG), dat vervolgens gedecentraliseerd is naar de provincies. De vraag is natuurlijk wat het landelijk gebied hiermee opschiet. Het Vakblad sprak met **Jannie Lamberts, die niet alleen lid is van de Raad voor het Landelijk Gebied, maar ook melkveehouder, LTO-bestuurder en gemeenteraadslid in Deventer.**

Is het ILG een verbetering?

"Nou, dat weten we nog niet, dat zal de tijd moeten uitwijzen. Maar het idee erachter is zeker een verbetering. Het was eerst altijd een gepuzzel om projecten in potjes te krijgen, het paste nooit. Die subsidiepotten ontschotten en bovendien de gelden van zeven jaar bij elkaar nemen, daar kun je als provincie iets mee. Nu kun je maatwerk leveren."

Zijn de provincies er klaar voor?

"Ik denk niet dat alle provincies er honderd procent op voorbereid zijn, maar werken derwijs zullen ze zich wel aanpassen. Hier in Overijssel bijvoorbeeld is er vanwege de Reconstructie - toch een soort voorloper van het ILG - veel voorwerk verricht. Maar ik maak me wel zorgen of alle provincies de cultuuromslag kunnen maken die hiervoor nodig is. Ze hebben tot nu toe toch vooral uitgevoerd wat het rijk had bedacht, en nu moeten ze ineens een ontwikkelingsgerichte ondernemende houding aannemen. Het ILG betekent overigens ook voor ons, Raad voor het Landelijk Gebied (RLG), een omslag. Wij zijn nu druk bezig met een advies aan de provincies, dat we dit voorjaar

kansen voor maatwerk in het landelijk gebied

Foto Raad voor Landelijk Gebied

hopen uit te brengen. We onderzoeken nu wat de blokkades zijn voor succesvolle gebiedsprocessen, en wat wel en niet werkt.

Hoe zit het met het ILG en andere overheden?

“Gemeenten zullen er ook aan moeten wennen dat ze een actievere houding moeten aannemen. Verder geldt voor waterschappen dat ze vaak nog erg sectoraal bezig zijn. Wat dat betreft vind ik het jammer dat subsidies uit de waterhoek buiten het ILG zijn gebleven. Want water is net zo essentieel voor een goede structuur van het landelijk gebied als bijvoorbeeld natuur; als je een betere landbouwstructuur wilt, moet je het integraal aanpakken.

Waarom zouden we het vanuit de landbouw moeten bekijken?

“Nou, de grondgebonden landbouw beslaat nog altijd 60 procent van Nederland. Dus als je het landschap wilt behouden en onderhouden, dan zul je boeren toekomst moeten bieden. Dat betekent dat je het op een hoger niveau moet bekijken, vanuit een helicopterview zogezegd. Zorg nou dat je het landelijk gebied zo inricht dat die boer er nog minstens dertig jaar wil blijven, geef hem eventueel wat extra grond, bijvoorbeeld via een grondbank, dan zijn zijn

40 hectares landschap alvast veiliggesteld. Dus niet eerst een kavel eraf knabbelen voor een beek die weer moet meanderen, dan een kavel reserveren voor de EHS, en vervolgens maar zien wat er nog voor de boer zijn bedrijf overblijft. Want dan zul je zien dat die boer er vervolgens geen toekomst meer in ziet en het licht uitdoet. Neem nou de gemeente Losser, daar heeft de provincie nieuwe natuur gepland en zouden vijftien van de zestig boeren moeten verdwijnen. Dat is een kwart! Dat is toch een sociaal infarct voor een gebied, dat moet je niet willen. Bovendien vinden boeren en burgers het daar al heel mooi wonen en werken, die voelen helemaal geen urgentie om daar van alles te veranderen, en dan werkt het niet. Ook als je verrommeling wilt tegengaan, bijvoorbeeld de boomteelt die veel mensen een doorn in het oog is, moet je zorgen dat die boer een sterk bedrijf heeft en door kan gaan met koeien houden.”

En de burger in het landelijk gebied, merkt die er nog iets van?

“Ik hoop dat provincies en gemeenten een aanpak bedenken voor vrijkomende agrarische erven, dat ze gaan sturen op binding met de grond, dat mensen wortels in het gebied krijgen. Dus geen eigen paleisje met een groot hek eromheen, maar een commissie van een landschapsarchitect en streekbewoners die bekijken hoe nieuwe economische dragers in het landschap passen. Daar kan een gemeente in een bestemmingsplan op sturen. Je kunt wel zeggen wat er allemaal niet mag, maar het werkt veel beter als je mensen kunt verleiden en inspireren om iets te creëren wat in de streek past en waar mensen graag willen wonen.”

Wat zijn nou de valkuilen voor de provincies met het ILG?

“Waar ik wel bang voor ben met zo'n grote pot voor zo'n lange termijn is dat ze eerst de makkelijke dingen gaan doen. ‘Laaghangend fruit wordt het eerst geplukt’, zeggen ze wel. Het is natuurlijk relatief eenvoudig om bijvoorbeeld een Kulturhus neer te zetten, maar de echt gro-

te dingen moeten niet steeds vooruit geschoven worden.”

Verandert er nog iets voor de maatschappelijke organisaties?

“De provincies en gemeenten trekken heel veel los, en vooralsnog benen de maatschappelijke groeperingen uit landbouw, natuur en landschap het niet bij. Een boerenbestuurder kan niet twintig keer per jaar een dag meedenken over plannen voor het landelijk gebied. Ook natuurbeheerders zullen goed prioriteiten moeten stellen voor bij welke processen ze per se mee aan tafel willen zitten.

Maar voor de natuurorganisaties is er al veel veranderd ten opzichte van een paar decennia geleden. Terreinbeheerders werken veel beter samen, met elkaar en met andere organisaties. En waar Natuurmonumenten en Staatsbosbeheer vroeger echt los stonden van de rest, werken ze nu goed samen voor een landschappelijk geheel. Net als een nieuwe bewoner moet ook een terreinbeheerder zich deel van streek voelen.”

Wat hoopt u dat er in 2013 met het ILG is bereikt?

“Ik zou graag willen dat natuur dan een economische waarde vertegenwoordigt. Daar zou een commissie van wijze vrouwen (en/of mannen) zich eens over moeten buigen. Zoals Tom Bade roept, levert natuur ook geld op. Hier in Deventer bijvoorbeeld willen mensen graag bij het Milieucentrum wonen, met een tuin van 7 hectare. Die huizen eromheen zijn daardoor veel meer waard, maar intussen moet de gemeente wel elk jaar veel geld in dat centrum stoppen. Daar moet toch iets op te verzinnen zijn, zou je zeggen.

Verder zie ik graag dat tegen die tijd de EHS op koers is en dat de beheerplannen voor Natura 2000 klaar zijn, zodat de natuur is geborgd, maar liefst wel met medegebruik voor mensen. Tenslotte hoop ik dat het landschap is veiliggesteld met een vaste plek voor de grondgebonden landbouw waar boeren toekomst hebben. Het is spannend om te zien of het ILG dit kan bereiken.”